

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

T/8752. számú

törvényjavaslat

egyes törvényeknek a kormányzati ellenőrzéssel összefüggő módosításáról

Előadó: Dr. Navracsics Tibor
közigazgatási és igazságügyi miniszter

Budapest, 2012. október

2012. évi ..... törvény**egyes törvényeknek a kormányzati ellenőrzéssel összefüggő módosításáról****1. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény módosítása****1. §**

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 63. § (1) bekezdés *d)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A kormányzati ellenőrzési szerv ellenőrzési jogköre kiterjed)

„*d)* az olyan gazdasági társaságok ellenőrzésére, amelyekben az állam közvetlenül vagy közvetett módon társasági részesedéssel rendelkezik vagy az ellenőrzéssel érintett időszakban rendelkezett.”

2. §

Az Áht. 64. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A kormányzati ellenőrzést végző személy jogosult az adathordozókról fizikai tükörmásolatot készíteni vagy készíttetni, és a tükörmásolat felhasználásával az adathordozón tárolt adatokat átvizsgálni.”

3. §

Az Áht. 65. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„65. § (1) A kormányzati ellenőrzési szerv ellenőrzése során az ellenőrzött szerv, szervezet vagy más – az ellenőrzés lefolytatásához szükséges adatok, tények, információk birtokában lévő – személy, szervezet vezetője, alkalmazottja a jogszabályokban meghatározottak szerint adatszolgáltatásra és együttműködésre köteles.

(2) Az ellenőrzéshez kapcsolódó adatszolgáltatási, együttműködési, vagy az ellenőrzés végrehajtását elősegítő kötelezettség megszegése esetén

- a)* az érintett személy eljárási bírsággal sújtható, amennyiben a kötelezettség megszegés felróható módon történt,
- b)* a kormányzati ellenőrzési szerv vezetője kezdeményezheti az állami adóhatóságnál az ellenőrzött vagy az ellenőrzés kapcsán adatszolgáltatásra kötelezett szerv adószáma alkalmazásának felfüggesztését.

(3) Az eljárási bírságot a kormányzati ellenőrzési szerv vezetője határozatban szabja ki. A bírsággal kapcsolatos eljárásra a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(4) Az ügyfelet az eljárás hivatalból történő megindításáról nem kell értesíteni. Az eljárásban kizárt az újrafelvételi eljárás, valamint egyezség megkötése.

(5) A döntés ellen fellebbezésnek nincs helye. A bírsággal sújtott személy a határozat közlésétől számított tizenöt napon belül kérheti a döntés bírósági felülvizsgálatát.

(6) A helyszíni ellenőrzés lefolytatásának akadályozása esetén az ellenőrzött vagy az ellenőrzés kapcsán adatszolgáltatásra kötelezett szerv adatszolgáltatási vagy együttműködési kötelezettségének érvényesítéséhez a kormányzati ellenőrzési szerv a rendőrség közreműködését veheti igénybe.”

4. §

Az Áht. 67. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„67. § (1) A kormányzati ellenőrzési szerv az ellenőrzései során feltárt, a kormányzati ellenőrzési szerv által ellenőrzött, az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szervet és a 63. § (1) bekezdés *d)* pontjában megjelölt gazdasági társaságot megillető, az ellenőrzés tárgyával kapcsolatos polgári jogviszonyból fakadó jog, követelés, egyéb polgári jogi igény érvényesítése iránt, valamint a költségvetési támogatás visszafizetése érdekében a jogosult nevében és helyett a bíróságok és más hatóságok, valamint harmadik személyek előtt külön meghatalmazás nélkül eljárhat.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően a kormányzati ellenőrzési szerv saját nevében közvetlen jogi érdek fennállásának igazolása nélkül keresetet indíthat a hatáskörében eljárva megismert szerződés vagy a szerződés egyes rendelkezései semmisségének megállapítása iránt.

(3) A kormányzati ellenőrzési szerv az ellenőrzés tárgyával kapcsolatos büntetőeljárásokban jogosult a Magyar Állam, valamint az (1) bekezdésben meghatározott szervezetek, mint sértettek képviselőjét ellátni.”

5. §

Az Áht. a következő 111/B. §-sal egészül ki:

„111/B. § Az egyes törvényeknek a kormányzati ellenőrzéssel összefüggő módosításáról szóló 2012. évi ... törvénnyel megállapított 63. § (1) bekezdés *d)* pontját, 64. § (3) bekezdését, 65. és 67. §-át az egyes törvényeknek a kormányzati ellenőrzéssel összefüggő módosításáról szóló 2012. évi ... törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő kormányzati ellenőrzések során is alkalmazni kell.”

2. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosítása

6. §

(1) A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 386/A. § (1) bekezdése a következő *c)* ponttal egészül ki:

(Az I–XIV. fejezet szabályait az e Részben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni a törvényszék hatáskörébe tartozó)

„c) az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 67. §-ában foglaltak alapján indított perekben.”

(2) A Pp. a következő 397/A. §-sal egészül ki:

„397/A. § Az egyes törvényeknek a kormányzati ellenőrzéssel összefüggő módosításáról szóló 2012. évi ... törvénnyel megállapított 386/A. § (1) bekezdés c) pontját az egyes törvényeknek a kormányzati ellenőrzéssel összefüggő módosításáról szóló 2012. évi ... törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.”

3. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosítása

7. §

(1) A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 71/B. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Bíróság, ügyészség, közjegyző, bírósági végrehajtó, pártfogó felügyelő, jogi segítő, nyomozó hatóság, közigazgatási hatóság, vagy a kormányzati ellenőrzési szerv megkeresésére – törvényben meghatározott feladataik ellátásához szükséges mértékben és időtartamban – a bíróság, az ügyész, illetve a nyomozó hatóság a büntetőügy iratait vagy annak hiteles másolatát megküldi, illetve azokba betekintést engedélyez.”

(2) A Be. 195. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a § a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A feljelentő – a (2a) bekezdésben foglalt kivétellel - nem élhet panasszal a feljelentés elutasítása miatt, ha a bűncselekménynek nem sértettje.

(2a) Amennyiben a feljelentő központi államigazgatási szerv, az ügyésznek vagy a nyomozó hatóságnak a feljelentés elutasításáról, a nyomozás részbeni mellőzéséről, felfüggesztéséről, illetve megszüntetéséről szóló határozata ellen a közléstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.”

(3) A Be. „Átmeneti rendelkezések” alcíme a következő 603/C. §-sal egészül ki:

„603/C. § Az egyes törvényeknek a kormányzati ellenőrzéssel összefüggő módosításáról szóló 2012. évi ... törvénnyel megállapított 71/B. § (1) bekezdését, 195. § (2) és (2a) bekezdését az egyes törvényeknek a kormányzati ellenőrzéssel összefüggő módosításáról szóló 2012. évi ... törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.”

4. A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény módosítása

8. §

(1) A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Nytv.) 24. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A bíróság, az ügyészség és a nemzetbiztonsági szolgálatok feladataik ellátása érdekében – a rájuk vonatkozó törvényekben meghatározott célok és feltételek teljesülése esetén –, valamint a nyomozó hatóságok bűnüldözési tevékenységük ellátásához, a feladatkörében eljáró kormányzati ellenőrzési szerv a kormányzati ellenőrzési tevékenységéhez, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv a katasztrófavédelmi tervezéshez, továbbá az állampolgársági ügyekben eljáró szerv a kérelmező adatainak azonosításához e törvény felhatalmazása alapján a nyilvántartásba felvett adatok teljes körének [17. § (2) bekezdés *d*) pont] igénylésére jogosultak.”

(2) Az Nytv. a következő 50. §-sal egészül ki:

„50. § Az egyes törvényeknek a kormányzati ellenőrzéssel összefüggő módosításáról szóló 2012. évi ... törvénnyel megállapított 24. § (1) bekezdést az egyes törvényeknek a kormányzati ellenőrzéssel összefüggő módosításáról szóló 2012. évi ... törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő kormányzati ellenőrzések során is alkalmazni kell.”

5. A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény módosítása

9. §

(1) A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 51. § (2) bekezdése a következő *o*) ponttal egészül ki:

[Az (1) bekezdés b) pontjában foglaltak alapján a banktitok megtartásának kötelezettsége nem áll fenn]

„*o*) a feladatkörében eljáró kormányzati ellenőrzési szervvel”

(szemben e szerveknek a pénzügyi intézményhez intézett írásbeli megkeresése esetén.)

(2) A Hpt. 53. § (1) bekezdésében az „51. § (2) bekezdésének *d*) és *f*)–*g*) pontjai” szövegrész helyébe az „51. § (2) bekezdés *d*), *f*), *g*) és *o*) pontja” szöveg lép.

(3) A Hpt. a következő 234/L. §-sal egészül ki:

„234/L. § Az egyes törvényeknek a kormányzati ellenőrzéssel összefüggő módosításáról szóló 2012. évi ... törvénnyel megállapított 51. § (2) bekezdés *a*) és *o*) pontot és 53. § (1) bekezdést az egyes törvényeknek a kormányzati ellenőrzéssel összefüggő módosításáról szóló 2012. évi ... törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő adatátadások során is alkalmazni kell.”

6. Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény módosítása

10. §

(1) Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 24/A. § (1) bekezdése a következő *d*) ponttal egészül ki:

(Az állami adóhatóság az adószám alkalmazását felfüggeszti, ha)

„*d*) azt a kormányzati ellenőrzési szerv vezetője az Áht. 65. § (2) bekezdés *b*) pontjában meghatározott esetben kezdeményezi.”

(2) Az Art. 192. §-a a következő (14) bekezdéssel egészül ki:

„(14) Az egyes törvényeknek a kormányzati ellenőrzéssel összefüggő módosításáról szóló 2012. évi ... törvénnyel megállapított 24/A. § (1) bekezdés *d*) pontját az egyes törvényeknek a kormányzati ellenőrzéssel összefüggő módosításáról szóló 2012. évi ... törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő kormányzati ellenőrzések során is alkalmazni kell.”

7. Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény módosítása

11. §

Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) 157. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) A (2) bekezdés szerinti adatok közül az előfizető családi és utóneve, születési neve, lakóhelye, tartózkodási helyére vonatkozó információ, az előfizetői állomás száma vagy egyéb azonosítója, az őt hívó és az általa hívott előfizetői számok, a hívás vagy egyéb szolgáltatás dátuma és kezdő időpontja átadható a bennfentes kereskedelem, piacbefolyásolás, engedély nélküli szolgáltatás végzése, a nettó short pozícióra vonatkozó bejelentési és közzétételi kötelezettség elmulasztása, a short ügyletkötési korlátozások ügyében, illetve vállalatfelvásárlásra vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzése érdekében indított eljárás keretében a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének.”

8. Záró rendelkezések

12. §

(1) Ez a törvény a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(2) Hatályát veszti a Hpt. 51. § (2) bekezdés *a*) pontjában az „az Áht. 63. §-ában meghatározott ellenőrzési jogkörét gyakorló kormányzati ellenőrzési szervvel,” szövegrész.

Általános indokolás

A közpénzekkel való gazdálkodás fegyelmeinek megszilárdítása és az állam gazdasági érdekeinek érvényesítése kiemelt jelentőségű társadalmi érdek. Jelen módosítás e célok elérését segíti elő.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A normaszövegben említett szervezetek jelentős állami forrásokat használhatnak fel, ráadásul úgy, hogy e szervezeteknél az állami kontroll – a közvetett, illetve kisebbségi részvétel miatt – a kívánatosnál kisebb mértékben érvényesül, így indokolt a forrás-felhasználás ellenőrzésének biztosítása.

A 2. §-hoz

A rendelkezés – más ellenőrzési szervek gyakorlatához hasonlóan – lehetővé teszi az adattartalom ellenőrzés során történő felhasználását úgy, hogy eközben az eredeti az ellenőrzőtől marad, nem akadályozva annak további tevékenységét.

A 3. és a 10. §-hoz

Az intézkedések célja a kormányzati ellenőrzési szerv szankcionálási lehetőségeinek megerősítése azokban az esetekben, amikor az ellenőrzöttek és az adatszolgáltatásra kötelezettek az együttműködési kötelezettségüket nem teljesítik.

A 4-5. §-hoz

A szövegpontosítás az Áht. 63. § (1) bekezdés *d*) pontjának módosítása következtében vált szükségessé.

A szakasz továbbá kiegészítésre került egy új rendelkezéssel, amely megerősíti annak lehetőségét, hogy a kormányzati ellenőrzési szerv saját nevében, közvetlen jogi érdek fennállásának igazolása nélkül keresetet indíthasson a hatáskörében eljárva megismert szerződés vagy a szerződés egyes rendelkezései semmisségének megállapítása iránt.

Ezen kívül a szakasz kiegészült egy új bekezdéssel, amelyben a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 56. § (1) bekezdése szerint a sértett képviselőjének ellátásához szükséges törvényi felhatalmazás került szabályozásra.

A 6. §-hoz

Az Áht. 67. §-ában foglaltak alapján az ellenőrzés tárgyával kapcsolatos polgári jogviszonyból fakadó jog, követelés, egyéb polgári jogi igény érvényesítése iránt, valamint a költségvetési támogatás visszafizetése érdekében indított perekben kiemelt állami érdek a bíróságok soron kívüli eljárásának biztosítása, a rendelkezés ennek lehetőségét teremti meg.

A 7. §-hoz

A Be. 71/B. §-a alapján a büntetőeljárás iratainak megismerésére az egyéb felsorolt szervek mellett a közigazgatási hatóságok jogosultak. E szabály a jogalkalmazás során egyes esetekben értelmezési problémát vetett fel mindazon közigazgatási szervek esetében, amelyek nem rendelkeznek hatósági jogkörrel. A módosítás nyomán egyértelművé válik, hogy – törvényben meghatározott feladataik ellátásához szükséges mértékben – a központi államigazgatási szervek is kérhetik a büntetőeljárásokhoz kapcsolódó iratok megismerését.

A Be. 195. § (2) bekezdésének rendelkezései szerint a feljelentő nem élhet panasszal a feljelentés elutasítása miatt, ha a bűncselekménynek nem sértette. A módosítás célja, hogy azokban az esetekben, amikor a feljelentő központi államigazgatási szerv, a sértett pedig – akár közvetetten – a Magyar Állam, az állami érdekek képviseletében eljáró szervek is rendelkezhetnek panaszjoggal a feljelentés elutasításáról, a nyomozás részbeni mellőzéséről, felfüggesztéséről, illetve megszüntetéséről szóló határozattal szemben.

A 8. §-hoz

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 24. § (1) bekezdésének módosításával a feladatkörében eljáró kormányzati ellenőrzési szerv jogosulttá válik a személyiadat- és lakcím-nyilvántartásba felvett adatok igénylésére.

A 9. és a 11. §-okhoz

A rendelkezések célja az ellenőrzés hatékonyságának növelése.

A 12. §-hoz

Hatályba léptető és hatályon kívül helyező rendelkezést tartalmaz.